

IJsvogels houden niet van ijs

Sinds een jaar of twee zie ik veel vaker ijsvogels in Pijnacker dan voorheen. Ook dorpsgenoten melden mij regelmatig met enthousiasme dat ze een ijsvogel hebben gezien. Dat enthousiasme kan ik me goed voorstellen, want ijsvogels zijn vliegende juweeltjes. In het veld zie je deze kleine, mollige vogeltjes meestal in een flits voorbischieten, met als opvallendste kenmerk de oplichtende, helderblauwe rugveren.

Vaak vliegen ijsvogels met flinke snelheid in een rechte lijn, laag boven het water, om na enkele seconden te verdwijnen in de vegetatie. Het blijft me verbazen dat zo'n kleurige vogel zo onzichtbaar kan zijn tussen de planten. Gelukkig zijn er veel mooie foto's en kunstvoorwerpen met ijsvogels er op, zodat we ze in alle rust kunnen bekijken. Als je ze wat beter te zien krijgt met een verrekijker, dan kun je het verschil zien tussen het mannetje en het vrouwtje. Het mannetje heeft een geheel zwarte snavel, terwijl de ondersnavel van het vrouwtje gedeeltelijk oranje is.

IJsvogels vissen vanaf een overhangende tak boven het water (foto: Gerard de Hoog)

De meeste ijsvogels zie ik in sloten aan de rand van de bebouwde kom. Het afgelopen jaar kreeg ik twee meldingen van ijsvogels, die in Pijnacker Noord tegen een raam waren gevlogen. In één geval was de klap helaas fataal. In 2007 waren op tenminste twee plekken binnen de gemeentegrenzen ijsvogelnesten te vinden. IJsvogels broeden aan de waterkant in tunnels, die ze uitgraven in steile oevers of in wortelkluiten van omgevallen bomen. Ze eten hoofdzakelijk visjes, die ze met een spectaculaire duik uit het water halen. Op zoek naar voedsel kunnen de vogels grote afstanden afleggen.

Het is niet toevallig dat je tegenwoordig meer ijsvogels ziet dan vroeger, want landelijk gezien is het aantal broedparen de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Dit hebben we te danken aan de zachte winters. Ijsvogels blijven 's winters in Nederland en bij strenge vorst kunnen ze geen vis vangen in dichtgevroren sloten, waardoor er veel sterven. Na een strenge winter blijven er soms minder dan 50 broedparen over in heel het land, terwijl in 2006 de populatie werd geschat op meer dan 500 broedparen. Ze heten dan wel ijsvogel, maar ze houden dus niet van ijs. In de winter worden ze wel vaker gezien in de bebouwde kom en dat verklaart waarschijnlijk hun naam.

Caroline Elfferich, oktober 2008